

פרשת שופטים וימי אלול תשפ"ב – כיצד לנהל את שערי החושים?

1. **דברים טז, יח:** שפטים ושטרים תתן לך בכל שעריך אשר ה' אלוך נתן לך לשבטיך ושפטו את העם משפט צדק - **רמב"ם סנהדרין א:** מצות עשה למנות שופטים ושטרים בכל מדינה ומדינה ובכל פלך ופלך ... בתחלה קובעים בית דין הגדול במקדש והוא הנקרא סנהדרין גדולה ומנינם שבעים ואחד. 2. מעמידין בכל עיר ועיר מישראל שיש בה מאה ועשרים או יותר, סנהדרין קטנה ויושבת בשער העיר, שנאמר (עמוס ה, טו) 'והציגו בשער משפט', וכמה יהיה מנינם עשרים ושלושה דיינים ... 3. עיר שאין בה מאה ועשרים, מעמידין שלושה דיינים ... כדי שיהא רוב ומיעוט אם הייתה מחלוקת. **חינוך תצא:** זאת אחת מן המצות המוטלות על הצבור כולם שבכל מקום ומקום.

אלשיך: ראוי לשים לב לאומרו 'לך' שהוא מיותר? **שפתי כהן:** 'בכל שעריך' [סתם] מה בא לרמוז? **ספרי:** מנין שממנים בית דין לכל ישראל [בכל קיבוץ ישראל]? ת"ל 'שופטים תתן לך'. ומנין שממנים שוטרים לכל ישראל? ת"ל 'שוטרים תתן לך'.

2. **דברים רבה ה, ד:** מהו 'שופטים ושטרים' [למה סומכים את השופטים לשופטים]? רבן אמרו שיהא השוטר כשופט, כשהיו המעשים [של השוטר והשופט] כנגד המקל והרצועה ושלא יהיה המכה צריך ללקות בעצמו - **פירוש מתנות כהונה:** השופט יוכיח את עצמו וייתן לבו לקלקול מעשיו ולגדור פרצותיו ... שלא יהיה המכה צריך ללקות [בעצמו] על מעשיו. **פירוש מהרז"ו:** גם השוטר צריך להיות אדם צדיק כמו השופט ... **ומהשוטר יקח המוכה מוסר שלא לחטוא עוד.**

כלי יקר: 'תתן לך' – קשוט עצמך תחילה (בבא בתרא ס, ב) ואחר כך ושפטו את העם לקשוט זולתו.

3. **מאמר שופטים ושטרים תשכט:** 'שופטים ושטרים תיתן לך בכל שעריך' – היינו שצריך להגדיר עצמו בעניין הראיה, שיהיה 'עוצם עיניו מראות ברע' ... כמו כן צריך להיות ההגדרה בעניין השמיעה, להיות אוטם אזניו משמוע דבר רע, כמו לשון הרע, שעל ידי זה מציל תליתאי [את עצמו, את המדבר ואת זה שמדברים עליו] ... וכמו כן צריך להיות ההגדרה בעניין הריח, להיזהר מהרהורים רעים, כמאמר רז"ל 'הרהורי עבירה קשים מעבירה, וסימנך ריחא'. וכך צריך להיות ההגדרה בעניין הדיבור, כמו שכתב הרמב"ם 'ואפילו בצרכי הגוף לא ירבה אדם דברים', ואמרו לא מצאתי לגוף טוב משתיקה.

שכן מבואר באריכות בספרי מוסר ומובא בקיצור בחסידות בקונטרס העבודה, שגם כאשר ההבטה היא בקור רוח ובשעת מעשה אינו מרגיש בעצמו איזו התפעלות, הרי זה עושה רושם וחקיקה גדולה בנפש ולא תעבור בלי התעוררות רע בהתגלות, רחמנא ליצלן.

במדבר ו, ב: מייין ושכר יזיר, חמץ יין וחמץ שכר לא ישתה - **פירוש הנצי"ב:** האי 'יזיר' מיותר? מכאן למדו חז"ל 'לך לך אמרי לנזירא, סחור סחור לכרמא לא תקרב', ומשמעות 'יזיר' היא היא מובדל לגמרי. וכך מוכח מעובדא דשמשון, דכתיב 'וירד שמשון ואביו ואמו תמנתה ויבואו עד כרמי תמנתה, והנה כפיר אריות ... וישסעהו כשסע הגדי ולא הגיד לאביו ולאמו'. וקשה איך לא ראו את שעושה? אלא כיון שבאו עד הכרמים, הוא [בהיותו נזיר] סר מן הדרך ולכן לא ידעו מה שנעשה.

4. **בני יששכר (אלול מאמר א סימן י):** בהתחלת אלול קורין סדר 'שופטים ושטרים תיתן לך' - שזהו התחלת התשובה ועיקרה, שהבעל תשובה מחויב להושיב שופט ושומר אצל כל שעריך.

ליקוטי שיחות לט/185: ציור הוולד – זכר או נקבה – נמשך ארבעים יום, ואחר כך נמתח הציור לגידים ואיברים עד שערות וציפרניים במשך תשעה חודשים. וכך כל יצירה ושכלול של מציאות חדשה תלוי במספר 40. וכך בשלוש העניינים: בתורה – להפוך למציאות חדשה של תלמיד אצל רבו, ש'כל המלמד את בן חברו תורה כאילו ילדו'. בתפילה – לצאת ממצאותו ולהפוך להיות כעבד לפני רבו, שכל מציאות העבד היא ביטול. **ובתשובה – להפוך מרשע גמור לצדיק גמור.**

צעטיל קטן מהצדיק רבי אלימלך מליז'ענסקי: מי שנולד בטבע של עקשנות ישבר את טבעו מ' יום רצופים לעשות דוקא להיפך ממה שיעלה במחשבתו, וכן מי שבטבע עצל ירגיל את עצמו מ' יום רצופים לעשות כל דבר בזריזות, הן בהולך לשכוב על מיטתו, הן לקום בבוקר ממשכבו, הן בזריזות לבישת בגדים ונט"י, ולנקות את גופו, וילך בזריזות לבהכ"נ.